EUROPOS
KOMISIJA

SĄJUNGOS VYRIAUSIASIS
ĮGALIOTINIS UŽSIENIO
REIKALAMS IR
SAUGUMO POLITIKAI

Briuselis, 2017 09 25
JOIN(2017) 37 final

2017/0238 (NLE)

Bendras pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos, Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos išsamaus ir tvirtesnio partnerystės susitarimo sudarymo Europos Sąjungos vardu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Pridedamas pasiūlymas yra teisinė priemonė sudaryti Europos Sąjungos, Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos išsamų ir tvirtesnį partnerystės susitarimą (toliau – Susitarimas).

Šiuo metu Europos Sąjungos (ES) ir Armėnijos Respublikos (Armėnija) santykiai grindžiami Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimu, įsigaliojusiu 1999 m. liepos 1 d. pirminiam dešimties metų laikotarpiui, vėliau automatiškai pratęsiamam.

2015 m. rugsėjo 29 d. Taryba priėmė sprendimus, kuriais Komisijai ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai suteikti įgaliojimai pradėti derybas dėl ES ir Armėnijos bendrojo susitarimo. Visais derybų etapais Taryba buvo tinkamai informuojama. Su ja konsultuotasi Rytų Europos ir Vidurinės Azijos darbo grupėje ir Prekybos politikos komitete. Europos Parlamentas taip pat buvo greitai ir visapusiškai informuojamas visų derybų metu.

Derybos dėl Susitarimo pradėtos 2015 m. gruodžio 7 d. ir 2017 m. kovo 21 d. Susitarimo tekstas parafuotas.

2. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

2.1. Susitarimo tikslas ir turinys

Naujojo Susitarimo taikymo sritis – išsami, aprėpianti su ES kompetencijos sritimis ir interesais susijusius klausimus ir atitinkanti jau vykdomą plataus masto bendradarbiavimą ekonomikos, prekybos ir politikos, taip pat sektorių lygmens, srityse. Susitarimu šios sritys išplečiamos ir sukuriamas ilgalaikis pagrindas toliau plėtoti ES ir Armėnijos ryšius. Susitarimu intensyvinamas politinis dialogas ir numatoma glaudžiau bendradarbiauti įvairiose srityse, todėl dvišalius santykius su Armėnija bus galima plėtoti veiksmingiau.

Į Susitarimą įtrauktos standartinės politinės ES nuostatos dėl žmogaus teisių, tarptautinių baudžiamųjų teismų, masinio naikinimo ginklų, šaulių bei lengvųjų ginklų ir kovos su terorizmu. Be to, pateikiamos nuostatos dėl bendradarbiavimo transporto, energetikos, sveikatos, aplinkos, klimato kaitos, apmokestinimo, švietimo ir kultūros, užimtumo ir socialinių reikalų, bankininkystės ir draudimo, pramonės politikos, žemės ūkio ir kaimo plėtros, turizmo, mokslinių tyrimų ir inovacijų bei kasybos srityse. Jame taip pat aptariami teisinio bendradarbiavimo, teisinės valstybės principo, kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu, organizuotu nusikalstamumu ir korupcija klausimai.

Į Susitarimą įtraukta išsami prekybai skirta antraštinė dalis, kurioje prisiimama svarbių įsipareigojimų keliose prekybos politikos srityse. Tai pagerins dvišalės ES ir Armėnijos prekybos sąlygas ir kartu visiškai atitiks Armėnijos prievoles, susijusias su naryste Eurazijos ekonominėje sąjungoje. Šie įsipareigojimai taip pat užtikrins ekonominės veiklos vykdytojams geresnę reglamentavimo aplinką tokiose srityse kaip prekyba paslaugomis ir prekėmis, bendrovių steigimas ir valdymas, kapitalo judėjimas, viešieji pirkimai, intelektinės nuosavybės teisės, darnusis vystymasis ir konkurencija.

Priėmus Tarybos sprendimą dėl Susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo, Europos Sąjunga ir Armėnijos Respublika Susitarimą pasirašė kaip mišrų susitarimą.

Tam tikrose srityse Susitarimu taip pat siekiama palaipsniui suderinti Armėnijos teisę su ES *acquis*. Vis dėlto suderinimas nebus tiek platus, kad juo būtų užmegzta ES ir Armėnijos asociacija.

2.2. Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas

SESV 218 straipsnio 6 dalies a punkto iii papunktyje nustatyta, kad susitarimams, nustatantiems konkrečią institucinę struktūrą organizuojant bendradarbiavimo procedūras, Taryba priima sprendimą dėl susitarimo sudarymo gavusi Europos Parlamento pritarimą. Be to, SESV 218 straipsnio 8 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad Taryba sprendžia vieningai, kai susitarimas priklauso sričiai, kurioje Europos Sąjungos teisės aktams priimti reikia balsų vieningumo.

Dėl priemonės, kuria kartu siekiama kelių tikslų arba kuri sudaryta iš kelių neatskiriamų komponentų ir nė vienas iš jų nėra papildomas kito atžvilgiu, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad kai dėl to taikytinos skirtingos Sutarties nuostatos, tokia priemonė išimtinai turi būti grindžiama atitinkamais skirtingais teisiniais pagrindais, nebent kiekvienam teisiniam pagrindui nustatytos procedūros tarpusavyje yra nesuderinamos (byla C-490/10, Parlamentas prieš Tarybą, ECLI:EU:C:2012:525, 46 punktas).

Susitarimu siekiama bendros užsienio ir saugumo politikos, bendros prekybos politikos ir vystomojo bendradarbiavimo sričių tikslų ir jis sudarytas iš atitinkamų šių sričių komponentų. Šie Susitarimo aspektai neatskiriamai susiję ir nė vienas iš jų nėra papildomas kito atžvilgiu.

Bendra užsienio ir saugumo politika yra sritis, kurioje Sąjungos aktams priimti reikia balsų vieningumo.

Susitarimu nustatoma institucinė struktūra organizuojant Armėnijos ir ES bendradarbiavimo procedūras.

Todėl siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti ES sutarties 37 straipsnis, SESV 207 ir 209 straipsniai kartu su SESV 218 straipsnio 6 dalies a punktu ir 218 straipsnio 8 dalies antra pastraipa. Kitos papildomos teisinio pagrindo nuostatos nėra būtinos (žr. bylą C-377/12, Komisija prieš Tarybą, ECLI:EU:C:2014:1903).

Įvertinę Susitarimo tekstą Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis mano, kad Susitarimas netaikomas sritims, priklausančioms išimtinei valstybių narių kompetencijai, dėl kurių teisiniu požiūriu šis Susitarimas turėtų būti mišraus pobūdžio. Vis dėlto derybiniai nurodymai buvo suteikti mišraus pobūdžio susitarimui, todėl Susitarimo tekstas parafuotas kaip mišrus susitarimas ir atitinkamai toks teikiamas pasirašyti ir sudaryti Šalims: Europos Sąjungai ir Europos atominės energijos bendrijai bei jų valstybėms narėms ir Armėnijos Respublikai.

2.3. Siūlomo sprendimo būtinybė

SESV 216 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga gali sudaryti susitarimą su viena arba keliomis trečiosiomis šalimis, kai tai yra numatyta Sutartyse arba kai susitarimo sudarymas yra būtinas norint Sąjungos politikos srityse pasiekti vieną iš Sutartyse nurodytų tikslų, arba kai jį numato Sąjungos teisiškai privalomas aktas, arba kai jis gali turėti poveikį bendroms taisyklėms ar keisti jų apimtį.

Sutartyse, būtent ES sutarties 37 straipsnyje ir SESV 207 ir 209 straipsniuose, yra numatyta sudaryti tokius susitarimus. Be to, sudaryti Susitarimą būtina, norint Europos Sąjungos politikos sričių ribose pasiekti Sutartyse nurodytų tikslų, tarp kurių – žmogaus teisių stiprinimas, masinio naikinimo ginklų neplatinimas, kova su terorizmu, kova su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu, prekyba, migracija, aplinka, energetika, klimato kaita,

transportas, mokslas ir technologijos, užimtumas ir socialiniai reikalai, švietimas ir žemės ūkis.

2017/0238 (NLE)

Bendras pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos, Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos išsamaus ir tvirtesnio partnerystės susitarimo sudarymo Europos Sąjungos vardu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 37 straipsnį,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 ir 209 straipsnius kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punktu ir 218 straipsnio 8 dalies antra pastraipa,

atsižvelgdama į Europos Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą,

kadangi:

(1) remiantis ... Tarybos sprendimu (ES) Nr. ..., 2017 m. lapkričio 24 d. Europos Sąjungos, Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos išsamus ir tvirtesnis partnerystės susitarimas (toliau – Susitarimas) buvo pasirašytas su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau;

(2) šis Susitarimas – svarbus žingsnis siekiant, kad Europos Sąjunga aktyviau dalyvautų Pietų Kaukazo politiniame ir ekonominiame gyvenime. Susitarimu intensyvinamas politinis dialogas ir numatoma glaudžiau bendradarbiauti įvairiose srityse, todėl dvišalius santykius su Armėnijos Respublika bus galima plėtoti veiksmingiau;

(3) Susitarimas turėtų būti patvirtintas Sąjungos vardu,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos, Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos išsamiam ir tvirtesniam partnerystės susitarimas patvirtinamas Europos Sąjungos vardu.

Susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Tarybos pirmininkas paskiria asmenį (-is), įgaliotą (-us) Europos Sąjungos vardu pateikti pranešimą, nurodytą Susitarimo 385 straipsnyje, kuriuo išreiškiamas Europos Sąjungos sutikimas laikytis Susitarimo.

3 straipsnis

1. Taikant Susitarimo 240 straipsnį, Geografinių nuorodų pakomitečio sprendimais daromus Susitarimo pakeitimus Europos Sąjungos vardu tvirtina Komisija. Jei suinteresuotieji subjektai nesusitaria esant prieštaravimams, susijusiems su geografine nuoroda, Komisija priima atitinkamą poziciją, laikydamasi 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų[1] 57 straipsnyje nustatytos tvarkos.

2. Taikant Susitarimo 270 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį, Komisijai suteikiami įgaliojimai patvirtinti Sąjungos poziciją dėl Susitarimo XI priedo pakeitimų.

Taikant Susitarimo 270 straipsnio 2 dalies antrą sakinį, Komisijai suteikiami įgaliojimai prieštarauti Armėnijos Respublikos pasiūlytiems XI priedo pakeitimams ar pataisymams.

5 straipsnis

1. Pagal Susitarimo V antraštinės dalies 9 skyriaus 3 poskirsnį „Geografinės nuorodos“ saugomą pavadinimą gali naudoti bet koks veiklos vykdytojas, prekiaujantis atitinkamas specifikacijas atitinkančiais žemės ūkio produktais, maisto produktais, vynais, aromatizuotais vynais ar spiritiniais gėrimais.

2. Remdamosi Susitarimo 301 straipsniu Europos Sąjungos valstybės narės ir institucijos užtikrina Susitarimo 297–300 straipsniuose numatytą apsaugą nepriklausomai nuo to, ar to jų paprašė suinteresuotasis subjektas, ar ne.

6 straipsnis

Susitarimas neaiškinamas taip, kad juo būtų suteikiama teisių ar nustatoma prievolių, kuriomis būtų galima tiesiogiai remtis Sąjungos ar valstybių narių teismuose ir teisminėse institucijose.

7 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną. Susitarimo įsigaliojimo datą Tarybos generalinis sekretoriatas paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

[1] OL L 343, 2012 12 14, p. 1.